

20.11.2023

6-А-Б

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Родина і виховання дітей. Становище жінки в суспільствах Стародавнього Сходу.

Мета уроку: ознайомити учнів з особливостями родинного виховання у давніх цивілізацій, сформуванати уявлення про розвиток освіти у країнах Сходу, здійснювати порівняльний аналіз, формулювати і висловлювати власну думку; виховувати почуття повагу до історії та культури інших народів; виховувати ціннісно-світоглядні орієнтації, потреби у творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні.

Актуалізація опорних знань.

Робота з візуальними джерелами

МИСТЕЦТВО НАРОДІВ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ

Рівень культури й уміння людей давніх цивілізацій був такими високими, що й досі вражає своєю величчю і художньою досконалістю пам'яток. Кому присвячували пам'ятки мистецтва давні творці? Яку інформацію доносять їхні творіння до нас? Спробуймо зрозуміти та пояснити.

Пізнавально й цікаво

«Відвідайте» фотовиставку «Пам'ятки мистецтва стародавнього Сходу». Зверніть увагу на:

1. Назва пам'ятки.
2. У якій давній країні вона була створена.
3. До якого виду мистецтва належить пам'ятка.

Поміркуйте!

Яку інформацію про минуле «розповідає» ця пам'ятка як історичне джерело?

Буддійська ступа в м. Санчі (Індія)

Теракотова армія імператора Цінь Ши Хуан-ді (Китай)

Штандарт із шумерського м. Ура (Межириччя)

Нефертіті (Єгипет)

Статуетка Гудеа, м. Лагаш (Межириччя)

Лєвова капітель з Ашоки (Індія)

Великий китайський мур

Сфінкс і піраміда в м. Гіза (Єгипет)

У нільських хащах (давньоєгипетський малюнок)

Термінологічна розминка «Словниковий батл»

Культура – це

Піраміди –це

Зикурат – це

Писемність – це

Архітектура – це

Мистецтво – це

Мотивація навчальної діяльності.

Проблемне питання «Синтез думок»

Роздивіться ілюстрації. Про що свідчить той факт, що в Давньому Єгипті митці зображали і чоловіків, і жінок? Який висновок можна зробити про родинне життя давніх єгиптян на підставі скульптурного зображення єгиптянина Сенеба із сім'єю.

Вивчення нового матеріалу

У стародавніх суспільствах Сходу підходи до створення сім'ї різнилися. Люди особливо відповідально ставилися до укладення шлюбу й народження дітей. Забезпечення продовження роду через народження дітей, піклування про батьків і догляд за могилами предків були важливими аспектами утворення сім'ї.

Становище жінки в сім'ї різнилося в різних країнах. У давніх єгиптянок і в деяких державах Месопотамії жінки мали більше прав. Вони могли робити пропозицію одружитися, мати приватну власність, спадкові права, право на розлучення. У Індії жінки мали майнові права, але перебували під опікою старших чоловіків родини. У Китаї жінок не вважали повноцінними й вони повинні були слухатися батьків, чоловіків і старших братів. Крім того, китаянки не мали права на спадщину після чоловіка.

Головна відповідальність за виховання дітей покладалася на різних членів сім'ї в різних суспільствах. У давніх єгиптян головними вихователями були батьки, а в деяких випадках жінки мали більше влади в розпорядженні дітьми. У Китаї вихованням дітей зазвичай займалися батьки та старші брати, а в Індії жінки перебували під контролем старших чоловіків родини.

Виховні ідеали стародавніх суспільств були пов'язані зі збереженням традицій, шануванням предків, дотриманням соціальних і релігійних норм

Практичне завдання

Ознайомтеся з повчальними висловлюваннями, що дійшли до нас зі стародавнього Сходу. Як ви розумієте їхній зміст? Чи можуть вони бути корисними для сучасних дітей? Свою думку обґрунтуйте.

Повчальні висловлювання зі стародавнього Сходу мають глибокий зміст.

“Наслідуй батьків своїх, предків своїх” нагадує нам про цінність традицій та досвіду попередніх поколінь.

“Краще сподіватися на любов людей, ніж на золото в скрині” вказує на важливість взаємостосунків та емоційного добробуту.

“Слухняність — це найкраща якість людини” наголошує на важливості поваги до авторитетів та співпраці з іншими.

“Люби письмо і зневажай гульбища. Цілий день пиши і читай вночі” підкреслює значення освіти та саморозвитку.

“Краще їсти сухий хліб і радіти душею, ніж бути багатим й пізнати печаль” нагадує нам про роль задоволення внутрішніх потреб у щасті.

“Вчитися не думаючи — даремно втрачати час” підкреслює важливість активного та усвідомленого навчання.

Ці повчальні висловлювання можуть бути корисними для сучасних дітей, оскільки вони нагадують про загальні принципи моралі та успішного життя. Вони спонукають до поваги до сім'ї та старших, розвитку особистості, важливості навчання та внутрішньої гармонії.

Застосування цих принципів може сприяти формуванню моральних цінностей, розвитку позитивних міжособистісних взаємин та досягненню особистого й професійного успіху.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

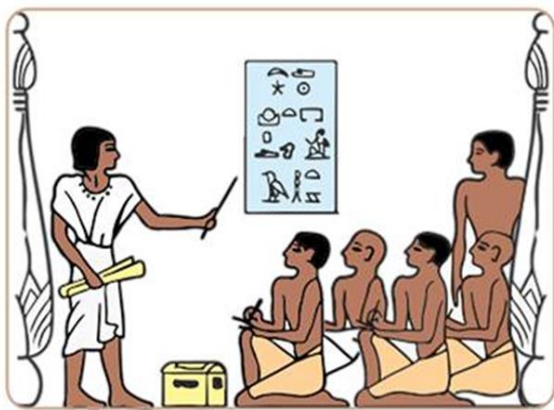

Робота з візуальними джерелами

Розгляньте малюнок «Школа в Стародавньому Єгипті», визначте, що спільного в організації навчання в школах давніх народів і тепер?

Перегляньте відео «Школа й знання в Давньому Єгипті»

https://youtu.be/5_k8J1cPn5w?si=ihr8tgYS19j_FL6w

Освіта давніх цивілізацій

Китай

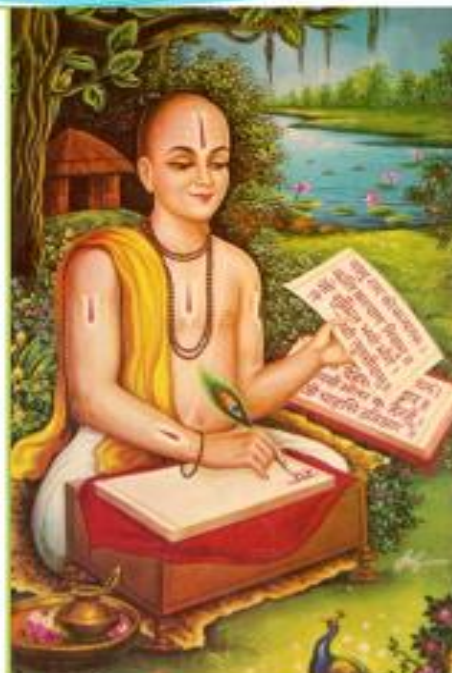
Загалом навчання починалось у віці 7 років та тривало до повної перемоги «світла знань над пітьмою невігластва». Себто сталої навчальної програми не було, а вчитель з кожним учнем займався індивідуально, згідно з його здібностей та можливостей.

Тож розумний, здібний та кмітливий учень завершував навчання дуже швидко, а хто розумом не виділявся міг вчитись і половину життя.

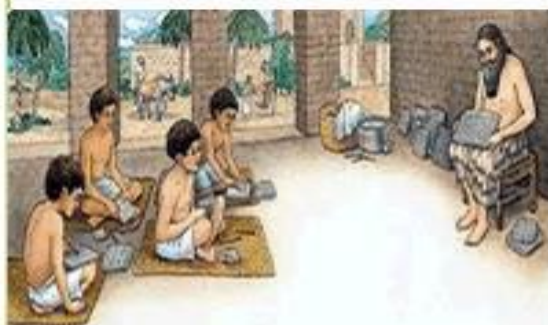
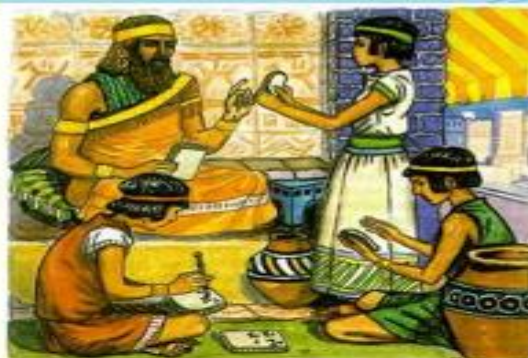
Освіта Давніх цивілізацій Індія

Для хлопчиків трьох вищих каст навчання починалося з обов'язкового обряду - упанаяни, який знаменував посвячення в учні. Брахмани проходили цей ритуал у 8-річному, кшатрії - в 11-річному, а вайшії - в 12-річному віці. У Стародавній Індії освіта тривалий час мала форму мнемоніки, тобто вчитель (гуру) усно передавав свої знання учням. Вони заучували напам'ять вірші, гімни, релігійні тексти. Письмо ж впроваджувалося дуже повільно.

Освіта Давніх цивілізацій Шумер

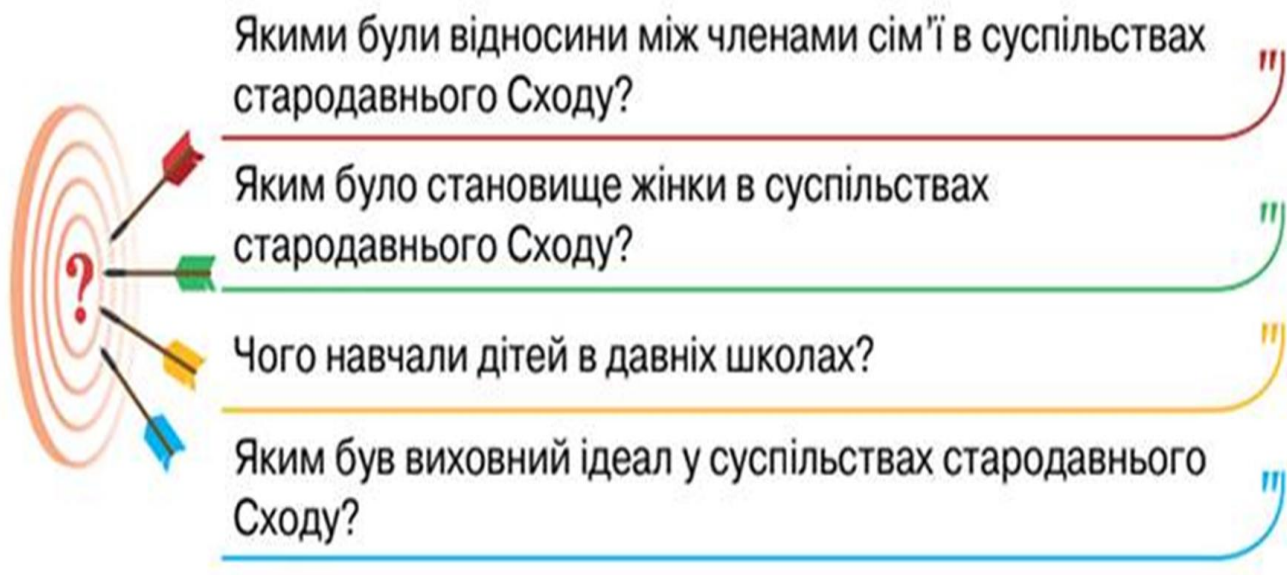
У школі було кілька класів і навчалося 20-25 учнів-хлопчиків. Серед них були хлопці різного віку. Повний курс навчання в цій школі тривав багато років, «з дитячого віку до настання зрілості». Але вже приблизно через два роки школяреві, якщо він добре вчився, присвоювалося звання «молодшого писаря». З цього моменту до нього прикріплювався один з учнів-початківців – «молодший писар» задавав йому уроки, пояснював, як готувати, а також виправляв їх перед тим, як віддати на перевірку вчителю.

Узагальнення. Систематизація.

Бесіда

Рефлексія

*Скориставшись уявним мікрофоном, доповніть твердження: Раніше я не знав / не знала, що...

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте § 21, опорний конспект.
2. Запишіть 5-10 афоризмів про освіту і виховання.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!